



מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	 רפואה סובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 1 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

נוהל כללי אתיקה בעבודה

בכל מקום שבו מדובר ב"עובד" הכוונה גם ל"עובדת"

1. כללי:

- 1.1 מבוא: המרכז הרפואי ת"א מצפה מעובדיו לנהוג בהגינות, בערכיות ועפ"י כללי אתיקה הנהוגים בבי"ח ואשר יפורטו בנוהל זה. כללי האתיקה הם עקרונות המוסר והנהגים שבי"ח מגדיר בעבור עובדיו.
- 1.2 כל הוראה בתקנון זה המתייחסת לעובד מדינה – יש לראותה כחלה גם על עובד העירייה (עובד הרשות המקומית).
- 1.3 מטרת הנוהל: להגדיר לעובדי המרכז הרפואי ת"א מהם כללי האתיקה בבי"ח, כללי "עשה" ו"אל תעשה", המותר והאסור.
- 1.4 מקורות:
- עיקרי ההוראות בתחום המשמעת לקוחים מתקנון התקשי"ר (לעיון בכל הוראות המשמעת יש לעיין מתוך אתר נציבות שירות המדינה-תקשי"ר).
- 1.4.1 פרק 40.2 לתקשי"ר – עבירות משמעת
- סעיף 40.211 - הגדרת עבירות משמעת של עובדי מדינה מוגדרות בסעיף 17 לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג 1963 עובד מדינה שעשה אחת מאלה, אשם בעבירת משמעת: עשה מעשה או התנהג באופן שפגע במשמעת שירות המדינה. התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה, או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה.
- 1.4.2 פרק 42.4 לתקשי"ר – עבודה פרטית, עבודה נוספת ופרקטיקה פרטית
- סעיף 42.401 – איסור לעבוד עבודה פרטית – עובד מדינה הממלא תפקיד מטעם המדינה, ... אין העובד רשאי לעסוק בכל עבודה פרטית אלא אם קיבל היתר לכך.
 - סעיף 42.414 – תנאים למתן היתר לעבודה פרטית – היתר יינתן אם נתקיימו התנאים הבאים: היא אינה קשורה במישרין או בעקיפין בתפקידו של העובד.
- 1.4.3 פרק 42.7 לתקשי"ר – פרסים, מתנות וטובות הנאה
- סעיף 42.711 – "עובד מקבל משכורת ותשלומים אחרים המגיעים לו מאוצר המדינה בלבד, אין הוא רשאי לקבל בעד עבודתו או בקשר עמה טובת הנאה מאדם, אלא אם הדבר מותר לו לפי הוראות פרק משנה זה".
 - סעיף 42.724 – "טובת הנאה שאסור לעובד לקבלה במישרין, אסור לו לקבלה גם בעקיפין או באמצעות אדם"...
 - 42.725 – האחריות להימנע מהיקלעות למצב של עבירה על הוראות פרק משנה זה והנחיותיו, מוטלת בראש ובראשונה על עובד הציבור..."
- 1.4.4 עיקרי הדברים – חוק הרשויות המקומיות (משמעת) התשל"ח – 1978 – לעיון בכל הוראות החוק יש לעיין במלוא חוק הרשויות:
- עשה מעשה או התנהג באופן שפגע במשמעת עובדי הרשות המקומית.

מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	 רפואה טובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 2 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

- התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו, או התנהגות שעלולה לפגוע בתדמיתה או בשמה הטוב של הרשות המקומית.

2. הגדרות ומונחים:

כללי אתיקה - עקרונות המוסר שלאורם עלינו לנהוג בכל מעשינו, בעיקר כשיש למעשינו השפעה על האחר. אתיקה הנה: מוסר, תורת המידות, התורה המתארת את הטוב שיבחר לו האדם ואת הרע שעליו להתרחק ממנו. כללי האתיקה במרכז הרפואי מתייחסים לעובדים בארגון, הממלאים תפקיד מסוים, בעלי מקצוע ו/או בעלי תפקיד וזרות ארגונית כלשהי, שכללי ההתנהגות של אותו ארגון ו/או מקצוע מחייבים אותו. כללי האתיקה הינם מערכת הנחיות וכללים המאפיינים התנהגויות מתאימות של "עשה" ו"אל תעשה" עבור קבוצה מסוימת בבי"ח, ארגון או מקצוע. הקוד האתי מתבסס על מטרות הארגון/כללי האתיקה הנדרשים בשירות המדינה וברשויות המקומיות.

3. אחריות וסמכות:



- 3.1 **באחריות עובדי המרכז הרפואי:** על עובדי המרכז הרפואי לנהוג עפ"י כללי האתיקה שהגדיר המרכז הרפואי ואשר נהוגים בתקשייר ובחוק הרשויות המקומיות.
- 3.2 **באחריות משאבי אנוש:** לידע את עובדיו באשר לכללי האתיקה ועקרונות המוסר המצופים מהם ולטפל בעבירות משמעות/הפרת כללי האתיקה של עובדים.

4. עקרונות לביצוע:

4.1 עבודה / פרקטיקה פרטית -

עובד ביי"ח אינו מורשה לעבוד בעבודה נוספת מעבר למשרתו בבי"ח, אלא אם קיבל לכך אישור פורמאלי מאגף משאבי אנוש בכפוף להגשת בקשה מנומקת אשר מצורפת בנספח א (בקשה לעבודה פרטית) ובנספח ב (בקשה לפרקטיקה פרטית).

- 4.1.1 עובד אינו מורשה לעבוד בעבודה פרטית, מלבד עבודתו בבי"ח, אשר תעמיד את העובד בניגוד עניינים עם תפקידו בשירות הציבורי.
- 4.1.2 חל איסור לטפל ולייעץ לחולים שטופלו ביה"ח אלא לאחר צינון של חצי שנה (עפ"י תקנות הצינון).
- 4.1.3 לרופא בעל היתר לפרקטיקה פרטית, אסור לקבל תשלום בעבור כל ניתוח, התייעצות או כל פעולה אחרת מחולה בביה"ח, יהא זה במחלקה שעובד בה הרופא או במחלקה אחרת.
- 4.1.4 לרופא בעל היתר לפרקטיקה פרטית, אסור לקבל תשלום מחולה העומד להתקבל למחלקה, אם הוא רשום בתור, אם לאו.
- 4.1.5 לרופא בעל היתר לפרקטיקה פרטית, אסור לגבות תשלום מחולה שאושפז בביה"ח והוזמן לביה"ח לשם מעקב.
- 4.1.6 לרופא בעל היתר לפרקטיקה פרטית, אסור לקבל כל תשלום מחולה המבקר במרפאות ביה"ח.

מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	  רפואה סובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 3 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

4.2 חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 – לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו. הפוגע במזיד בפרטיו זולתו, באחת הדרכים, דינו מאסר 5 שנים. לעיון בכל הוראות יש לעיין במלוא חוק הגנת הפרטיות. פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:


- 4.2.1 הפרה של חובות סודיות שנקבעה בדין לגבי ענייניו הפרטיים של אדם.
- 4.2.2 האזנה האסורה על פי חוק.
- 4.2.3 העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב.
- 4.2.4 שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה.
- 4.2.5 פרסומו של עניין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.
- 4.2.6 גילוי או שימוש שלא כדין במידע אשר הגיע אל העובד בתוקף תפקידו כעובד/ת, מנהל/ת או מחזיק/ת מאגרי מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו.
- 4.2.7 עיון ו/או צפייה במידע רפואי על מטופל ו/או שימוש במידע הקיים במערכות ביה"ח שלא לצרכי מילוי התפקיד.

4.3 הזכות לסודיות רפואית

סודיות רפואית וזכותו של המטופל לשמירה על פרטיותו הן אחת הזכויות החשובות ביותר, ואחת החובות החשובות ביותר של הצוות המטפל. כל מטופל זכאי לשמירה על סודיות מלאה מצד המטפל. כל גורם רפואי באשר הוא, מנוע מלמסור מידע רפואי אישי אודות המטופלים שלו, לגורם לא מקצועי שאינו מוסמך לכך, או לגורם מקצועי שלא לצורך הטיפול. החובה לשמור על סודיות רפואית ולהגן על פרטיות המטופל טומנת בחובה גם את האיסור לצלמו (אלא בהסכמתו, למטרות טיפול וללא זיהוי) והאיסור לפרסם לאחר את דבר קבלתו למרכז הרפואי. בנוסף, מחויבים נותני השירותים הרפואיים לכבד ולהתייחס בשוויון מלא וללא הפליה לכל מטופל וחולה באשר הוא.

4.4 חוק זכויות החולה – עיקרי החוק

טיפול מקצועי ואנושי – מן הכללים המעשיים הראשוניים שקובע חוק זכויות החולה הם זכותו של המטופל לקבל טיפול מקצועי שיינתן באופן אישי. תיאור ההליך הרפואי – חלה חובה על איש צוות רפואי להציג עצמו בפני המטופל ולתאר בפניו את מהות ההליך אותו הוא עומד לעבור. שמירה על פרטיו – מוגדרת זכותו של החולה לשמירה מירבית על כבודו ופרטיותו וכן זכותו לבקש את נוכחותו של אדם נוסף בעת ביצוע ההליך הרפואי, יש למלא אחר בקשה כזו בכל מקרה אלא אם אופי ההליך אינו מאפשר זאת (למשל שהייה של מלווה בתוך חדר ניתוח). הסכמה מדעת – חוק זכויות החולה קובע במפורש יש לקבל את הסכמתו של המטופל לפני ביצוע כל הליך רפואי שהוא, הסכמה כזו זכתה לכינוי הסכמה מדעת. על מנת לאפשר לחולה להחליט, יש למסור

מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	 רפואה סובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 4 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

לו מידע בהיקף ובעת המתאימים (כולל פרטים לגבי האבחנה, תיאור הטיפול המוצע, סיכונים, פרוגנוזות שונות, אפשרויות, אפשרויות חלופיות ועוד). לגבי מספר טיפולים פולשניים מוגדר כי יש לקבל הסכמה בכתב.

4.5 ניגוד עניינים

- 4.5.1 על העובד להקפיד ולדווח לממונה הישיר ולאגף משאבי אנוש על כל ענין או נושא אשר לגביהם יש לו ענין אישי, או נושאים העלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו במרכז הרפואי. חובת הדיווח של העובד למנהלו ולאגף משאבי אנוש חלה גם כאשר נפתח כנגד העובד חקירת משטרה וכן כאשר הורשע העובד בבית משפט. חובה זו חלה גם במקרים בהם העובד היה מעורב בעניינים משטריים/משפטיים גם ללא קשר לעבודתו בבי"ח (לדוגמא סכסוכי שכנים, סכסוכים בתוך המשפחה, תאונות דרכים וכיו"ב).
- 4.5.2 עובד נדרש לדווח על מעצר, הליכים משפטיים, פליליים וחקירות משטרה גם אם אינן קשורות במישרין לעבודתו בבי"ח- הורשע עובד בעבירה פלילית או התחילה חקירה פלילית של המשטרה או הוגש כתב אישום נגד עובד, חייב העובד להודיע על כך לאחראי. במצב כזה, האחראי יבדוק אם יש מקום להציע להשעות את העובד.
- 4.5.3 עובד לא ינצל מידע שהגיע אליו מוקף תפקידו לשם הפקת טובת הנאה אישית.
- 4.5.4 עובד לא יפרסם ברבים ידיעה שהגיעה אליו בשל תפקידו או תוך כדי עבודתו.

4.6 שמירת סודיות

במסגרת העבודה נחשפים העובדים בביה"ח לחומר סודי, המוגן בידי ישראל וקשור לצנעת מטופלים ופרטיותם.

המידע הסודי מוגן עפ"י דין מפני חשיפה, והעובד נדרש לשומרו בסוד ולהימנע מלהעבירו לאחר. השימוש היחידי המותר לעשות במידע הסודי הינו לצרכי ביצוע עבודתו של העובד, בכפוף למגבלות המוטלת על העובד עפ"י דין וע"י ביה"ח.


העוד נדרש שלא להשאיר ברשותו מידע סודי ו/או לעשות העתקים של מידע הסודי המובא לידיעתו במסגרת עבודתו כאמור לעיל.

מובהר בזאת, שלצורך ענין זה יחולו על העובד הוראות ס' 118 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הקובעות כעבירה פלילית חשיפתו של מידע המגיע בתוקף ביצוע עבודה על פי התקשרות עם בית החולים. בנוסף, חשיפת מידע סודי או הפצתו או העברתו לאחר, מהווה גם עוולה אזרחית לפי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981.

לא יפרסם עובד דבר הקשור לתפקידו או עבודתו אלא אם קיבל לכך אישור מאת המוסמכים לכך בארגון.

4.7 איסור קבלת מתנות וטובות הנאה

על עובדי המרכז הרפואי חלות נורמות התנהגות נאותות ויש באי קיומן בכדי לפגוע במוסר העבודה

מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	 רפואה סובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 5 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

ובאמון המטופלים. חל איסור על עובד המרכז הרפואי לקבל במישרין או בעקיפין טובת הנאה כלשהי שיש בה כדי להשפיע על החלטותיו או שיקול דעתו המקצועית. עובד אינו רשאי לבקש או לקבל מתנה או טובת הנאה בקשר למילוי תפקידו או בשל היותו ממלא תפקיד במרכז הרפואי. עובד המרכז הרפואי אשר הוצעה לו מתנה, יסרב לקבלה הואיל והדבר עלול להתפרש כטובת הנאה אשר ניתנת בכדי להשפיע עליו ועל תפקודו בעבודתו. סירוב קבלת המתנה ילווה במתן הסבר מתאים למציע המתנה.

4.8 התרמות

עובד לא יעסוק בין כתלי המרכז הרפואי בין עצמו ובין באמצעות אנשים אחרים בהתרמות, גביית כספים, החתמה על עצומות ו/או מועמדים לבחירות, הפצה, מכירה וכיו"ב.

4.9 איסור על הוצאת ציוד מבית החולים לצרכים פרטיים

חל איסור על הוצאת רכוש ו/או שימוש בציוד בית החולים לצרכים פרטיים, לרבות השאלת ציוד למי מעובדי בית החולים ו/או לגורמים שאינם נמנים על צוות בית החולים.

4.10 הופעה חיצונית וביגוד

העובד יקפיד בהופעתו ולבושו החיצוני לשם שמירה על מכובדות המרכז הרפואי. קיבל העובד מדים, ילבש אותם בשעות עבודתו ובמילוי תפקידו בלבד. עובדי חדר ניתוח יקפידו על לבישת חלוק לבן מעל המדים בצאתם מחדר ניתוח.

4.11 עיסוקים שלא בענייני עבודה

העובד יקדיש את כל שעות עבודתו אך ורק לענייני עבודה ולא יעסוק בעניינים פרטיים.

4.12 חובת רישום דיווח נוכחות והיעדרות



כל עובד מחויב להגיע בזמן לעבודה ולדווח על שעות עבודתו והיעדרויותיו בצורה מהימנה.

4.13 הודעה על הפרת הוראות

העובד מחויב לדווח על כל פעולה או מעשה שנתקל בהם ואשר נוגדים את כללי האתיקה בארגון. העובד מחויב לדווח על עבירה משמעותית/חוקית שהוא ביצע, לרבות חקירה פלילית שמתנהלת כנגדו.

4.14 התנהגות אישית

העובד ישמור על כבוד הארגון ועל אמון הציבור בו, וינהג בצורה ההולמת את כללי המוסר, ההוגנות והאדיבות וישמש דוגמא בשמירת החוק והסדר. העובד ינהג כמשרת ציבור ללא משוא פנים, בטוהר מידות, בניקיון כפיים ובסבר פנים יפות כלפיי מטופלי בי"ח, הקולגות והממונים עליו.

מספר הנוהל: 06-22	תחום: משאבי אנוש	  רפואה טובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: דצמבר 2013		
תאריך עדכון: דצמבר 2019	נושא: ניהול המשאב האנושי	
עמוד 6 מתוך 11	שם הנוהל: כללי אתיקה בעבודה	

4.15 מניעת הטרדה מינית והתנכלות

העובד יימנע מכל התנהגות המהווה הטרדה מינית או התנכלות כמשמעים בחוק למניעת הטרדה מינית ובנוהל מניעת הטרדה מינית של ביה"ח, ובכלל זה בין היתר: הצעות חוזרות לעובד או מטופל אשר הינן בעלות אופי מיני, התייחסויות חוזרות המתמקדות במיניותו, התייחסות מבזה או משפילה ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית של אדם, פרסום תצלום, סרט או הקלטה שלו, המתמקדים במיניותו ללא שניתנה הסכמתו לפרסום.

4.16 פעילות פוליטית

עובד המרכז הרפואי יימנע מכל פעילות פוליטית בשעות עבודתו ובמקום עבודתו ויימנע מהתבטאות פומבית בכתב או בע"פ לגבי בעיות ציבוריות כלליות. על העובד לשמור על סגנון מתאים ולהתבטא בצורה הולמת. על העובד חל איסור להתבטא בצורה מעליבה או פוגעת כנגד מדיניות מקום עבודתו.

4.17 שימוש בתואר רשמי


לא ישתמש העובד בתואר תפקיד שלא אושר לו באופן רשמי ע"י אגף משאבי אנוש ולא יציג עצמו בפני אחרים בכל תיאור תפקיד אחר.

4.18 איסור הקלטת שיחות

חל איסור על העובדים להקליט שיחה (קליטה או העתקה של השיחה באמצעות מכשיר) בינם לבין חבריהם לעבודה או הממונים עליהם. הקלטה כזו עלולה להוות עבירת משמעת. גם כשלא מדובר בהקלטת סתר (כלומר כאשר מוקלטת שיחה ע"י גורם שאינו שותף לה וללא הסכמה של אף אחד מבעלי השיחה), הדין המשמעתי אוסר על הקלטה של עובד את רעהו או הממונה עליו. הקלטה כזו, אשר לה מודע רק צד אחד, אינה מוסרית ולא עולה בקנה אחד עם חובת ההגינות ותום הלב הנדרשים מעובד השירות הציבורי. הפגיעה העולה מהתנהגות כזו תוארה היטב ע"י בית המשפט: "התנהגות כזאת, שמקורה בחשדנות ובתככים, עלולה לזרוע חוסר אמון בין העובדים לבין עצמם, לשבש את היחסים בקרב שירות המדינה, ובסופו של דבר אף לפגוע בשירות שהוא נותן לציבור. עצם השיבוש ביחסים ובתפקוד די בו כדי לקבוע שהתנהגות כזאת היא התנהגות שאינה הולמת את עובד המדינה".

4.19 על העובד לפעול עפ"י כללי האתיקה הקבועים בתקשי"ר / בתקנון לעובדי העירייה / בחוקי מדינת

ישראל/ בכללי המרכז הרפואי גם אם אינם מפורטים בנוהל זה.

תאריך: 3/12/2019	חתימה: 	נכתב ואושר ע"י: ליטל זנד
------------------	--	--------------------------